

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми Інформаційні технології проектування
зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки
(122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології)
галузі знань 12 Інформаційні технології
за першим (бакалаврським) рівнем у Сумському державному університеті

Згідно з п. 2 розділу XV Закону України «Про вищу освіту», Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 року № 978, Наказом МОН України від 13.06.2012 р. № 689, Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затвердженими Постановою КМУ № 1187 від 30.12.2015 р., та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 739-л від 29.05.2019 р. «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

Голова комісії:

Квасніков Володимир Павлович – завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, професор;

член комісії:

Морозов Андрій Васильович – проректор з науково-педагогічної роботи Житомирського державного технологічного університету, доцент кафедри комп'ютерної інженерії та кібербезпеки, кандидат технічних наук,

у період з 03 червня по 05 червня 2019 року розглянула подані матеріали безпосередньо у закладі вищої освіти та провела акредитаційну експертизу спроможності Сумського державного університету (СумДУ) здійснювати підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за першим (бакалаврським) рівнем з метою підтвердження:

- достовірності інформації, поданої до МОН України Сумським державним університетом щодо освітньо-професійної програми;
- відповідності показників діяльності університету встановленим законодавством Ліцензійним вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного забезпечення;
- відповідності встановленим законодавством вимогам щодо наукового рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри;
- відповідності освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти державним вимогам до акредитації.

Експертна комісія проводила експертизу відповідно до вимог таких нормативно-правових актів:

- Закону України «Про вищу освіту»;

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

- Закону України «Про освіту»;

- Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978 зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 1124 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012 р., № 692 від 18.09.2013 р., № 507 від 27.05.2014 р., № 901 від 31.10.2018 р.);

- Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 р. № 689);

- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами, внесеними згідно Постанови Кабінету Міністрів України №347 від 10.05.2018 р.);

- Державних будівельних норм України ДБН В.2.2-3:2018 Будинки і споруди. Заклади освіти (наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.04.2018 № 106).

У процесі перевірки експертна комісія ознайомила з організацією освітнього процесу, його навчально-методичним забезпеченням, оцінила рівень знань студентів з навчальних дисциплін циклів загальної та професійної підготовки, проаналізувала науково-педагогічний потенціал, організацію наукових досліджень, перевірила стан матеріально-технічної бази університету.

У процесі перевірки експертною комісією проведено наступні заходи:

- перевірено наявність оригіналів засновницьких документів;

- перевірено відповідність матеріально-технічної бази університету та інформаційного забезпечення;

- розглянуто документацію щодо навчально-методичного та кадрового забезпечення;

- до розгляду залучено і вивчено матеріали самоаналізу освітньої діяльності підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології, підготовлені випусковою кафедрою комп'ютерних наук.

- проведено аналіз виконання комплексних контрольних робіт (ККР) з дисциплін «Вища математика», «Дискретна математика», «Охорона праці та безпека життєдіяльності» з циклу дисциплін загальної підготовки, «Web-технології та web-дизайн», «Алгоритми і структури даних», «Організація баз даних та знань» з циклу дисциплін професійної підготовки;

- проведено зустрічі та співбесіди з викладачами, працівниками та студентами Сумського державного університету.

На підставі експертного оцінювання наданих документів, навчально-методичного, інформаційного, матеріально-технічного і кадрового забезпечення, змісту і рівня підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою Інформаційні

технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти експертна комісія констатує наступне:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА ВИПУСКОВОЇ КАФЕДРИ

Експертна комісія ознайомила з установчими та реєстраційними документами в Сумському державному університеті (СумДУ).

Повна назва і адреса навчального закладу – Сумський державний університет Міністерства освіти і науки України; м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2, тел. (0542) 640-499, факс (0542) 334-058.

Університет функціонує на підставі:

- 1) Постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 1993 р. № 646 про створення СумДУ на базі Сумського фізико-технологічного інституту;
- 2) Статуту Сумського державного університету, прийнятого загальними зборами трудового колективу, затвердженого Міністерством освіти і науки України 16.06.2015 р.;
- 3) Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи А00 № 111909 від 13.02.1998 р.;
- 4) Виписки з Єдиного Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ЄДРЮФОП) від 14.07.2015 р. за № 20872614;
- 5) Довідки про внесення навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України від 21.08.2012 р. № 19-Д-189.

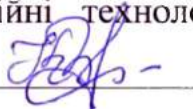
Як юридична особа, СумДУ має розрахунковий рахунок, печатку з власною назвою, штамп та інші атрибути юридичної особи.

Сумський державний університет провадить освітню діяльність з підготовки здобувачів вищої освіти на підставі та у відповідності до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщених на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

Експертній комісії були надані вище наведені установчі та реєстраційні документи, які регламентують освітню діяльність СумДУ з підготовки фахівців з вищою освітою, а також:

- 1) документи, що засвідчують право власності, оперативного управління чи користування основними засобами для здійснення навчального процесу на строк, необхідний для завершення повного циклу освітньої діяльності;
- 2) документи про відповідність приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки;
- 3) документи, що засвідчують рівень освіти і кваліфікацію ректора Сумського державного університету;
- 4) освітньо-професійна програма Інформаційні технології проектування зі

Голова експертної комісії

 _____ В.П. Квасніков

спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем, затверджена Вченою радою СумДУ (протокол № 8 від 9 лютого 2017 р.);

5) навчальний план освітньо-професійної програми Інформаційні технології проектування спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем, затверджений Вченою радою СумДУ (протокол № 1 від 30 серпня 2016 р.), та пояснювальна записки до нього.

Копії документів, що представлені в акредитаційній справі, відповідають оригіналам і підтверджують юридичні підстави для освітньої діяльності у СумДУ.

Університет веде історію з 1948 року в якості відокремленого структурного підрозділу інших ЗВО, у тому числі як філії Харківського політехнічного інституту, на базі якої у 1990 році створено Сумський фізико-технологічний інститут, який у 1993 році був реорганізований у Сумський державний університет.

Очолює Сумський державний університет ректор – кандидат технічних наук, професор, лауреат Державної премії в галузі освіти за 2017 рік Васильєв Анатолій Васильович.

На сьогодні у навчальному комплексі університету навчається понад 14 тисяч осіб за різними формами навчання (освітньо-кваліфікаційні рівні та освітні ступені молодшого спеціаліста, бакалавра та магістра) за 51 спеціальністю з 23 галузей знань. Здобувають освіту близько 1 400 іноземних студентів із майже 50 країн світу. В університеті передбачена можливість безперервного англomовного навчання. На базі кафедри військової підготовки СумДУ здійснюється навчання за програмою підготовки офіцерів запасу для студентів закладів вищої освіти Сумської області та інших регіонів України.

Надання освітніх послуг здійснюється відповідно до нормативних актів МОН України, в тому числі Ліцензії, рішень державної акредитаційної комісії МОН України, наказів МОН України про затвердження рішень Ліцензійної комісії, що узагальнено у Відомостях щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Сумським державним університетом.

До структури СумДУ входять навчально-наукові інститути: медичний; фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького; бізнес-технологій «УАБС»; права; Конотопський та Шосткинський інститути; факультети: електроніки та інформаційних технологій, іноземної філології та соціальних комунікацій, технічних систем та енергоефективних технологій; Конотопський політехнічний та індустріально-педагогічний технікуми; Сумський машинобудівний і Шосткинський хіміко-технологічний коледжі, інші структурні підрозділи. Організаційна структура СумДУ є логічною, виваженою і направленою на оптимальне забезпечення навчального процесу.

Декани факультетів (директори інститутів) мають науковий ступінь і вчене звання. Всі кафедри також очолюють фахівці з науковими ступенями та вченими званнями відповідних напрямів підготовки.

У Сумському державному університеті працюють близько трьох тисяч співробітників, серед яких члени-кореспонденти НАН України, державних галузевих

академій, а також закордонних та міжнародних академій, лауреати державних, міжнародних та зарубіжних нагород, відзнак та премій, почесні професори (доктори) зарубіжних університетів. Безпосередньо в університеті (без врахування відокремлених структурних підрозділів) освітньо-науковий процес забезпечують 878 штатних науково-педагогічних працівників.

Діють докторантура за 14 спеціальностями та аспірантура за 23 спеціальностями, працюють спецради із захисту дисертацій. Науковцями СумДУ та зарубіжними вченими здійснюється подвійне керівництво аспірантами.

В усіх сферах діяльності університету беруть участь органи студентського самоврядування та студентська профспілка. Працюють студентська соціальна служба та психологічна служби, центр підтримки сім'ї «Студентський лелека», волонтерський рух, юридична клініка.

Для реалізації профорієнтаційної роботи діє мережа підготовчих курсів та профільних класів з підготовкою за інтегрованими навчальними планами, працює підготовче відділення для іноземних громадян, учнівська молодь залучається до наукової, спортивної та культурно-масової роботи в університеті.

Сумський державний університет – високореєтриговий заклад вищої освіти, який посідає лідерські позиції (1-7 місця) серед українських університетів за світовими рейтингами QS World University Rankings, Webometrics, U-Multirank, SCImago Institutions Rankings, UI GreenMetric та іншими. Університет входить до каталогів кращих дослідницьких університетів світу від Шанхайського рейтингу (Academic Ranking of World Universities) та рейтингу Times Higher Education (THE).

За кількістю призових місць у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт Сумський державний університет має найвищий показник, а за кількістю призових місць у Всеукраїнських олімпіадах з навчальних дисциплін, напрямів підготовки, спеціальностей знаходиться у лідерах серед вишів України.

До складу української збірної на XXX літніх Олімпійських іграх у Лондоні увійшли три студенти і магістранти, а на XXII зимових Олімпійських іграх у Сочі – шість студентів і магістрантів СумДУ. На цих іграх вони здобули золоті медалі у естафетній гонці з біатлону, бронзові медалі у боксі та біатлонному спринті.

Університет є активним у міжнародному академічному та науковому співробітництві, постійним партнером у спільних проектах у рамках міжнародних грантових програм Європейського союзу (Tempus, Erasmus Mundus, Jean Monnet, Erasmus+, Horizon 2020), Програми розвитку ООН, Британської ради, Світового банку, двосторонніх наукових і дослідницьких проектах, грантах приватних фондів. Університет є членом 22 найбільш авторитетних академічних асоціацій та спільнот світу, здійснюється довгострокове співробітництво з більш ніж 220 партнерами з близько 50 країн світу. Щорічно реалізується понад 200 грантових проектів.

Висновок

Представлена на акредитаційну експертизу правова, навчальна та методична документація є достовірною, повною за обсягом та відповідає діючим акредитаційним вимогам Міністерства освіти і науки України.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Підготовка фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» проводиться за двома освітньо-професійними програмами: «Інформатика» та Інформаційні технології проектування. Ліцензований обсяг за спеціальністю складає 320 осіб. Спеціальність в цілому акредитована на термін до 01.07.2019 р. відповідно до наказу МОН №1565 від 19.12.2016 р. (сертифікат про акредитацію серія НД №1983397 від 24.05.2017 р.).

В університеті підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування здійснюється в межах спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщених на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

Формування контингенту студентів здійснюється відповідно до «Правил прийому до Сумського державного університету», розроблених на підставі «Умов прийому до вищих навчальних закладів України» та згідно з ліцензованими обсягами підготовки здобувачів.

Для реалізації профорієнтаційної роботи в університеті діє мережа підготовчих курсів та профільних класів з підготовкою за інтегрованими навчальними планами, працює підготовче відділення для іноземних громадян, учнівська молодь залучається до наукової, спортивної та культурно-масової роботи в університеті.

Накопичений багаторічний досвід співробітництва із підприємствами ефективно використовується університетом при формуванні змісту освіти. У СумДУ запроваджено новий інноваційний механізм формування та моніторингу освітніх програм за участі Експертних рад роботодавців за всіма бакалаврськими та магістерськими програмами. З метою інтеграції практичної діяльності у освітньо-науковий процес діють філії та клінічні бази кафедр на підприємствах, у організаціях та установах регіону. На базі потужних підприємств регіону діють навчально-науково-виробничі комплекси. Працюють спільні з провідними підприємствами навчально-наукові центри та лабораторії.

Постійно здійснюється моніторинг потреби у випускниках відповідного профілю на підприємствах, в установах і організаціях м. Суми та Сумської області. З урахуванням особливостей попиту на фахівців розробляються теми кваліфікаційних робіт та тематика науково-дослідних робіт студентів.

Профорієнтаційна роз'яснювальна робота, що проводиться серед учнів закладів освіти, дає можливість орієнтувати до вступу в університет добре підготовлених випускників закладів загальної середньої освіти. Профорієнтаційна робота проводиться під час районних та обласних олімпіад, зустрічей з учнями старших класів шкіл та коледжів. Традиційно у жовтні місяці проводиться день відкритих дверей факультету електроніки та інформаційних технологій, а також у квітні – університету, коли абітурієнти мають змогу докладно ознайомитися зі змістом підготовки зі спеціальності та умовами навчання.

Якісні і кількісні показники прийому студентів наведені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Кількісні та якісні показники формування контингенту здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології

№ з/п	Показники	Роки*		
		2016	2017	2018
1	2	3	4	5
1	Ліцензований обсяг спеціальності** :			
	за ступенем «бакалавр»	330	330	330
	за ступенем «магістр»	320	320	320
	за ступенем «доктор філософії»	21	21	21
2	Прийом студентів за освітньою програмою***, всього			
	з них:			
2.1	денної форми навчання:	46	51	49
	- з нормативним терміном навчання	43	31	28
	у т.ч. за держзамовленням	36	23	28
	- зі скороченим терміном навчання та на старші курси з нормативним терміном навчання	3	20	21
	у т.ч. за держзамовленням	3	17	20
2.2	заочної форми навчання:	9	4	10
	- з нормативним терміном навчання	5	4	2
	у т.ч. за держзамовленням	5	2	2
	- зі скороченим терміном навчання та на старші курси з нормативним терміном навчання	4	0	8
	у т.ч. за держзамовленням	2	0	0
3	Контингент студентів за освітньою програмою***, всього	55	104	154
	з них:			
	– денної форми навчання	46	93	134
	в т.ч. за держзамовленням	39	75	134
	– заочної форми навчання	9	11	20
	в т.ч. за держзамовленням	7	7	8

* – перший прийом здобувачів вищої освіти за спеціальностями Переліку 2015 року відбувся у 2016 році;

** – відповідно до Відомостей про право здійснення освітньої діяльності зазначено ліцензований обсяг на кожному курсі навчання;

*** – без урахування освітньо-професійної програми «Інформатика» зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології).

Викладене дозволяє зробити висновок, що СумДУ приділяє належну увагу формуванню контингенту студентів за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні

Голова експертної комісії

 В.П. Квасніков

науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за першим (бакалаврським) рівнем в межах ліцензованого обсягу прийому відповідно до потреб м. Суми та Сумської області, а також інших регіонів України.

Висновок

У результаті аналізу поданих матеріалів експертна комісія встановила, що формування контингенту здобувачів вищої освіти в Сумському державному університеті проводиться на належному рівні та у повній відповідності до чинного законодавства. Зміст, форми і методи профорієнтаційної роботи, а також якісні та кількісні показники прийому абітурієнтів сприяють забезпеченню належного рівня підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Інформаційні технології проектування спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Організація освітнього процесу в Сумському державному університеті здійснюється відповідно до вимог нормативних та інструктивних документів Міністерства освіти і науки України.

Освітньо-професійна програма (ОПП) Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за першим (бакалаврським) рівнем базується на компетентнісному підході, містить чітко визначені програмні результати навчання і узгоджена з вимогами Національної рамки кваліфікацій.

Концептуальні засади освітнього процесу реалізовані в базових навчальних планах стосовно переліку та змісту навчальних дисциплін, переліку кваліфікаційних знань і умінь бакалавра, розподілу навчального часу у кредитах ЄКТС. Навчальний план підготовки бакалаврів за ОПП Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології затверджений в установленому порядку та відповідає за сукупністю вимог обов'язковому змісту та ступеню підготовки.

Графік навчального процесу, розклад занять своєчасно розробляються і затверджуються. Вони оптимально визначають послідовність вивчення дисциплін, доцільно розподіляють протягом тижня лекційне, практичне, лабораторне навантаження студента.

Завідувач кафедри зважено ставиться до планування та оптимального розподілу навчального навантаження науково-педагогічного працівника, що фіксується в індивідуальних планах, а всі заплановані види робіт відображаються в регламентах роботи, які складаються на кожний семестр. Наприкінці кожного навчального року викладачі звітують про виконання навчального навантаження. Максимальне навчальне навантаження на штатну одиницю на кафедрі становить 600 годин.

Організаційне та методичне забезпечення освітнього процесу з усіх навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом бакалавра, регламентовано робочими програмами. Робочі програми містять виклад конкретного змісту навчальних дисциплін, послідовність, організаційні форми вивчення, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу, інформаційні ресурси в Інтернеті. Робочі програми дисциплін щорічно переглядаються, корегуються, та затверджуються у встановленому порядку.

Експертна комісія встановила наявність робочого навчального плану, графіку навчального процесу, розкладу занять, розроблених робочих програм, які містять мету і завдання курсу, перелік знань і умінь, тематичний план, зміст курсу з темами лекційних, практичних, лабораторних і семінарських занять, регламент самостійної роботи студентів, перелік контрольних запитань, критерії оцінювання, перелік рекомендованої літератури, які оформлені та затверджені згідно з встановленими вимогами. Розроблені комплексні контрольні роботи з нормативних дисциплін у вигляді тестів. Навчальні дисципліни забезпечені навчальними програмами, планами, завданнями, методичними рекомендаціями та контрольними роботами. Також наявні методичні вказівки і тематики курсових робіт (проектів) та методичне забезпечення державної атестації. Проходження практик студентами спеціальності підтверджується наявністю укладених договорів про проведення практики.

Система планування освітнього процесу спрямована на виконання навчального та робочого планів зі спеціальності. У структурі планування, управління і контролю за освітнім процесом задіяні ректорат, навчальний відділ, деканати, кафедри.

Система оцінювання якості знань студентів дає можливість проводити контроль за якістю теоретичних та практичних умінь та навичок студентів шляхом проведення поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль передбачає здачу модулів, а підсумковий – заліків та іспитів, захист курсових робіт. Форми контролю, необхідні для цього завдання та переліки тем і питань, а також критерії оцінювання відображені в робочих програмах навчальних дисциплін. Крім цього проводяться комплексні контрольні роботи, що дають можливість виявити рівень залишкових знань студентів з окремих дисциплін.

Досвід професійної діяльності студенти набувають у процесі проходження виробничої та переддипломної практики, яка проводиться відповідно на третьому та четвертому курсах згідно до програм практик на провідних ІТ-підприємствах, в установах та організаціях регіону та триває три тижні виробнича та два тижні переддипломна. Метою проведення практики є закріплення та розширення теоретичних знань та практичних навичок в галузі комп'ютерних наук та інформаційних технологій. В нормативних документах щодо організації практичної підготовки чітко визначено мету, зміст та структуру практики, комплекс завдань, які повинні вирішити студенти з метою опанування компетенціями фахового спрямування. Під час практики студенти вивчають організаційну структуру підприємств та організацій, відділів, їх функціональне призначення, норми та правила охорони праці та безпеки життєдіяльності, програмні засоби та технології, що використовуються на відповідному підприємстві для вирішення задач обробки та аналізу інформації, та підбирають матеріал для кваліфікаційних робіт. Після проходження практики студенти готують звіт та захищають його. На випусковій

кафедрі розроблено програму практики і методичні рекомендації щодо проходження студентами виробничої та переддипломної практик, під час яких студент проводить дослідження, збирає необхідний матеріал для виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи; ознайомлюється з практичними питаннями галузі, вчиться творчо підходити до вирішення завдань зі спеціальності; поглиблює та закріплює теоретичні знання; отримує навички і відомості про нові досягнення у сфері інформаційних систем та технологій. Розподіл студентів за місцями наукової практики та призначення керівників із числа науково-педагогічних працівників кафедри проводиться наказом ректора.

Якість навчання студентів контролюється кафедрою шляхом поточних контрольних заходів, захистів курсових робіт, виконання домашніх завдань, проведення семестрових атестаційних заходів, перевірки залишкових знань при проведенні контрольних зрізів рівня підготовки, а також шляхом опитування студентів два рази на рік про якість забезпечення освітнього процесу. Якість підготовки бакалаврів оцінюється за результатами виконання і захисту бакалаврських кваліфікаційних робіт. Усі випускні роботи студентів перевіряються на плагіат та розміщуються в інституційному репозитарії СумДУ.

Державна атестація на присвоєння кваліфікації здійснюється у формі атестаційного кваліфікаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Для атестаційного кваліфікаційного іспиту розроблено програму та комплекти завдань, для виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи розроблені методичні вказівки, які містять рекомендації щодо змісту і оформлення кваліфікаційної магістерської роботи та порядку її захисту.

Екзаменаційна комісія із захисту кваліфікаційних бакалаврських робіт зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) формується зі складу науково-педагогічних працівників кафедри комп'ютерних наук.

Оскільки заплановано випуск фахівців у відповідності до затвердженого графіка навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерні науки» і робота екзаменаційної комісії ще не здійснювалася, перевірка кваліфікаційних магістерських робіт не проводилася.

Експертна комісія перевірила, що всі нормативні навчальні дисципліни забезпечені завданнями для проведення комплексних контрольних робіт. Організована тісна взаємодія випускової кафедри комп'ютерних наук з кафедрами, які забезпечують викладання дисциплін навчального плану з циклу загальної підготовки. Кафедрою передбачений механізм оновлення змісту програм відповідно до змін законодавчої бази, науково-технічних досягнень, змін потреб ринку праці.

Висновок

Комісія констатує, що організація освітнього процесу та його навчально-методичне забезпечення, освітньо-професійна програма Інформаційні технології проектування, навчальні та робочі плани зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології затверджені в установленому чинними нормативними документами порядку та відповідають чинним стандартам і вимогам до акредитації.

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Кадровий потенціал Сумського державного університету дозволяє проводити підготовку здобувачів вищої освіти на достатньо високому рівні.

В базовому ЗВО освітньо-науковий процес забезпечують 878 штатних науково-педагогічних працівників (з яких 86 % мають вчені звання та наукові ступені – 124 докторів наук, професорів та 629 кандидатів наук, доцентів). Серед академічного складу СумДУ – академіки та член-кореспонденти НАН України, державних галузевих академій, а також закордонних та міжнародних академій, лауреати державних, міжнародних та зарубіжних нагород, відзнак та премій, почесні професори (доктори) зарубіжних університетів.

Активно здійснюється підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів. За останні три роки співробітниками СумДУ захищено 29 докторських та 194 кандидатських дисертацій.

Представниками академічного складу університету щорічно видається близько 1,5 тисячі статей, з яких близько 250 – у співавторстві зі студентами (щорічно понад 400 статей видається у зарубіжних виданнях), близько 300 найменувань навчально-методичної літератури, понад 2,5 тисячі тез доповідей (у тому числі понад 1,5 тисячі тез за участю студентів). СумДУ, за даними Державної служби інтелектуальної власності, традиційно входить до Топ-30 університетів України з найвищою винахідницькою активністю.

Серед штатного академічного складу університету понад 200 осіб мають 5 та більше публікацій, які обліковуються базами Scopus та (або) Web of Science Core Collection. Станом на жовтень 2018 року за публікаціями, які обліковуються базою даних Scopus, індекс Гірша університету становив 34 (понад 2 тисячі публікацій та більше 10,5 тисяч їх цитувань), а за публікаціями, які обліковуються наукометричною базою Web of Science індекс Гірша СумДУ становив 34, (кількість публікацій – понад 1,6 тисячі, а їх цитувань – близько 9,5 тисячі). Університет традиційно займає високі позиції серед українських закладів вищої освіти та наукових установ у наукометричних ранжуваннях за показниками публікаційної активності, якості публікацій та інтенсивності їх цитувань у Google Scholar, Scopus, та Web of Science.

Кадрова політика та механізми її реалізації визначаються Перспективним планом роботи з кадрового забезпечення діяльності та іншими документами нормативної бази системи управління якістю діяльності університету, які визначають стратегію розвитку кадрового потенціалу та формування кадрового резерву, і якими формалізовано: процедури та вимоги до компетентності викладачів, систему мотивації професорсько-викладацького складу, систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації викладачів тощо.

Процедури та критерії визначення відповідної кваліфікації, фахового рівня, результатів діяльності професорсько-викладацького складу деталізовані у Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників СумДУ та укладення з ними трудових договорів (контрактів). Цей Порядок передбачає оцінку ефективності роботи у попередній період, у тому числі, відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та

диференціює терміни дії наступного контракту. Відповідна інформаційна довідка відіграє роль аналога академічного кейсу викладача.

З метою активізації діяльності викладачів щодо забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, поширення кращого досвіду, додаткової мотивації науково-педагогічних працівників в університеті запроваджено ряд конкурсів, у тому числі конкурс педагогічних інновацій, конкурс з застосування власних мобільних пристроїв у навчальному процесі, експеримент з апробації моделей змішаного навчання, конкурс «Кращий викладач очима студентів» та інші.

Підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології забезпечує кафедра комп'ютерних наук факультету електроніки та інформаційних технологій.

Завідувач кафедри Довбиш Анатолій Степанович – доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в галузі освіти за 2017 рік, член наукової комісії МОН України з напрямку «Інформатика і кібернетика», член експертної комісії ДАК вищої кваліфікації МОН України, науковий керівник проблемної наукової лабораторії інтелектуальних систем.

У підготовці бакалаврів задіяні науково-педагогічні працівники, які мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень професійної та наукової активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів, перелічених у пункті 30 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 року № 1187 зі змінами внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018 року. Освіта або наукова спеціальність усіх викладачів відповідає начальним дисциплінам, які вони викладають. Регулярно та своєчасно проводиться підвищення кваліфікації викладачів у відповідності зі складеними та затвердженими планами. За останні п'ять років усі викладачі кафедри підвищили свою кваліфікацію шляхом захисту кандидатських дисертацій, стажування в інших ЗВО, підприємствах, організаціях та проходження курсів підвищення кваліфікації.

Штатний професорсько-викладацький склад кафедри становить 48 викладачів, з них 3 (6,5%) - доктори наук, професори, 38 (82,6%) – кандидати наук, доценти. 32 науково-педагогічних працівників кафедри (69,57%) мають більше 10 років педагогічного стажу.

Склад групи забезпечення зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології сформовано з науково-педагогічних працівників, які працюють в університеті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності. Частка тих, хто має науковий ступінь або вчене звання складає 100 %, а частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора складає 33 %. За спеціальністю 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) проводиться підготовка за освітньо-науковим рівнем вищої освіти «доктор філософії», тому вимоги до групи забезпечення встановлюються за найвищим рівнем.

Експертна комісія перевірила книгу наказів з кадрових питань (особового складу) та основної діяльності, оригінали трудових книжок, дипломи про вищу освіту, атестати доцентів, професорів, дипломи кандидатів наук, докторів наук та свідоцтва про підвищення кваліфікації. Комісія констатує, що принципівих зауважень немає.

Висновок

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про повну відповідність кадрового складу викладачів, які здійснюють підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології діючим акредитаційним вимогам та Ліцензійним умовам.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Університет має якісну матеріально-технічну базу для здійснення освітньо-наукової діяльності. СумДУ має на своєму балансі належно обладнані навчальні корпуси, інформаційно-бібліотечний корпус, конгрес-центр, 8 власних гуртожитків та гуртожиток-готель, університетську клініку, 5 окремих спорткомплексів, більше 20 об'єктів громадського харчування, позаміський спортивно-оздоровчий центр, інфраструктуру забезпечення культурно-мистецького розвитку, а також споруди та відповідну інфраструктуру наукового, адміністративно-господарського, побутового, рекреаційного та виробничого призначення. Університет використовує гуртожитки (у тому числі гуртожиток-готель і забезпечує місцями у гуртожитках усіх студентів, що потребують їх. Житлова площа на одного студента у гуртожитках становить 7,2 кв.м., що повністю відповідає вимогам СНіП та ДБН України. Санітарно-технічний стан гуртожитків СумДУ відповідає вимогам, в приміщеннях та житлових кімнатах проводяться поточні ремонти, за потребою замінюються меблі та інше обладнання. Кількість побутових та допоміжних приміщень задовольняє потреби мешканців. В гуртожитках є робочі кімнати, де студенти мають змогу виконувати домашні і самостійні завдання, працювати над курсовими та дипломними проектами. В гуртожитках створені локальні комп'ютерні мережі з можливістю доступу до глобальної мережі Інтернет. Для проживання іноземних студентів у гуртожитках Сумського державного університету обладнані окремі секції та кімнати.

Заняття здійснюються у 63 лекційних аудиторіях (від 40 до 192 посадкових місць), 178 аудиторіях для групових занять, 102 навчальних лабораторіях, 78 класах комп'ютерного навчання, 30 спортивних та тренувальних залах, а також у 2 плавальних басейнах та реабілітаційному басейні, на 2 обладнаних стадіонах та на 10 спортивних майданчиках.

Санітарно-технічний стан споруд в цілому і окремих приміщень повністю задовольняє існуючим санітарним нормам і правилам, відповідає нормам протипожежної та виробничої безпеки. Це підтверджено перевірками уповноважених

органів і засвідчено відповідними документами, які додаються до ліцензійної справи. В навчальних та виробничих приміщеннях проводяться поточні ремонти, оновлюються меблі та сантехнічне обладнання.

Для забезпечення доступності та безперешкодного доступу до приміщень Сумського державного університету для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення було встановлено пандуси, а також обладнані кнопки виклику (відповідно до вимог ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»). З метою організації безбар'єрного середовища для маломобільних груп населення обладнані навчальні приміщення на першому поверсі університету, що безпосередньо задіяні у навчальному процесі.

Санітарно-технічний стан споруд в цілому і окремих приміщень задовольняє існуючим санітарним нормам і правилам, відповідає нормам протипожежної та виробничої безпеки. Це підтверджено перевітками уповноважених органів і засвідчено відповідними документами. В навчальних та виробничих приміщеннях проводяться поточні ремонти, оновлюються меблі та сантехнічне обладнання.

Постійно збільшується аудиторний фонд із креативним простором, створюються навчально-тренувальні центри та приміщення «вільного» перебування та самостійної роботи студентів у позанавчальний час. Створюються умови всеохоплюючого «простору інтернаціоналізації», а саме – оформлення кампусів, інформаційні стенди, двомовні покажчики (українською та англійською мовами) тощо. Реалізуються заходи з безбар'єрного доступу до усіх університетських споруд для осіб з особливими потребами.

Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу в СумДУ на одиницю фактичного контингенту здобувачів вищої освіти у 2018/2019 навчальному році становить 3,1 кв.метра на одного здобувача (без урахування змінності занять).

Аудиторії та лабораторії університету обладнані аудіовізуальною апаратурою та необхідним обладнанням та устаткуванням для здійснення освітнього процесу. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням складає 49% при нормі Ліцензійних умов не менше 30%.

Випускова кафедра комп'ютерних наук розташована у трьох навчальних корпусах, і на 100% забезпечена спеціалізованими лабораторіями, залами та кабінетами для освітнього процесу та наукової діяльності (має три спеціалізованих аудиторії, розраховані на лабораторні заняття з групою до 15 осіб).

Комплекс громадського харчування базового закладу вищої освіти має потужність близько 1,3 тисячі місць. Кількість відвідувачів з урахуванням змінності занять на одне місце у власних їдальнях та буфетах становить 4,9, що відповідає нормативам ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти».

У СумДУ приділяється велика увага розвитку соціально-побутової інфраструктури, що задовольняє потреби сучасного студентства у морально-фізичному та духовно-естетичному розвитку. Навчальний процес нерозривно пов'язаний з вихованням високоморальних якостей громадянина та патріотизму майбутнього фахівця.

Студенти та співробітники мають широкі можливості для організації дозвілля та розвитку мистецьких здібностей у галузі вокального, музичного, хореографічного, театрального, кіно- та фотомистецтва, літератури. Наявні актові зали, конференц-зали,

мистецькі студії та території арт-простору закладу освіти дають можливість проводити не лише усі необхідні масові заходи, але і забезпечувати численні заходи регіонального та місцевого рівнів. Працюють гуртки, клуби та творчі студії з культурно-мистецької роботи.

В університеті створена потужна база для розвитку фізкультури і спорту. Функціонують понад 40 спортивних споруд, на базі яких можуть одночасно займатись понад 5 тисяч осіб. Діють сучасний легкоатлетичний манеж, який має статус центру олімпійської підготовки, 2 плавальні басейни, лижна та водно-веслувальна бази, стадіони та обладнані спортмайданчики, тенісні корти, стрілецькі тири та майданчики для стрільби, шейпінг-центр, фітнес-центри, обладнані спортивні, тренажерні та тренувальні зали. Фізичною культурою за розкладом аудиторних занять студенти займаються за 14 видами спорту. У позанавчальний час діють спортивні секції з 36 видів спорту. Для осіб з особливими потребами проводяться заняття з адаптивної лікувально-фізичної культури у спеціалізованих залах, у тому числі залах кінезотерапії та фізичної реабілітації.

Діють позаміський спортивно-оздоровчий центр, на базі якого влітку працює дитячий оздоровчий центр, університетська клініка зі спеціалізованим реабілітаційним басейном, томографічним центром, фізіотерапевтичним та іншими відділеннями, а також медичний пункт з необхідними спеціалізованими кабінетами.

Висновок

Матеріально-технічна база, площа навчальних та службових приміщень, укомплектованість спеціалізованих аудиторій необхідним устаткуванням та обладнанням в достатній кількості забезпечує високий рівень освітнього процесу та відповідає діючим Державним вимогам акредитації та Ліцензійним умовам.

6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

СумДУ характеризується високим рівнем інформаційної діяльності, що, у тому числі, підтверджується позиціонуванням у групі лідерів української вищої освіти за визначенням міжнародних рейтингів Webometrics World University Rankings та UniRank University Ranking. В університеті створена єдина інтегрована інформаційна система, котра формує сучасне науково-освітнє середовище. Зокрема, діють такі сервіси, як особисті електронні кабінети викладачів та здобувачів вищої освіти.

В університеті добре налагоджена система бібліотечно-інформаційного забезпечення. До усіх складових бібліотечно-інформаційної системи навчально-наукового комплексу університету доступ здійснюється за єдиним читацьким квитком. До послуг читачів 49 бібліотек та бібліотечних пунктів, більшість з яких мають читальні зали, в тому числі обладнані автоматизованими робочими місцями для роботи з матеріалами електронної бібліотеки, електронного репозитарію університету та навчально-науковими інформаційними базами даних. Загальна кількість читальних залів базового закладу вищої освіти становить 21 одиницю сумарною потужністю 906 посадкових місць.

Єдиний бібліотечний фонд становить 3,1 млн. примірників з 401 тис. найменувань. Щорічно до фонду бібліотеки надходить понад 31 тис. примірників з 29 тис. найменувань. Передплачується 186 назв періодичних видань. Вітчизняні та зарубіжні періодичні видання з відповідної галузі знань, які є в бібліотеці університету та читальних залах відповідають потребам даної спеціальності.

Експертна комісія пересвідчилася, що забезпечення освітнього процесу навчально-методичною літературою задовольняє сучасним вимогам. Значну частину навчально-методичної літератури складають навчальні посібники та підручники з грифом МОН України, монографії, конспекти лекцій, які розроблені викладачами кафедри. Так, за останні три роки викладачами випускової кафедри видано 26 монографій, 8 підручників та посібників, 76 наукових публікацій у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН. Рівень забезпеченості навчальною, навчально-методичною, довідковою літературою дисциплін навчального плану складає 100%.

В університеті діє власна видавничо-поліграфічна база (працюють друкарня, редакційно-видавничий відділ, редакції періодичних видань університету). Послугами видавництва користуються усі структурні підрозділи університету та сторонні замовники друкованої продукції.

Система електронного навчання університету забезпечує доступ до матеріалів українською, англійською та російською мовами з майже 400 повнофункціональних курсів, розроблено понад 1,8 тис. віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, більше 155 тис. тестових завдань, близько 800 відеоматеріалів та інших складових e-learning. Діє платформа «MiX» для використання технологій електронного навчання для студентів денної та заочної форм підготовки.

Електронний репозитарій СумДУ, який містить понад 65 тисяч документів, є національним лідером та входить до Топ-350 світового рейтингу Ranking Web of Repositories (за останні 5 років - понад 14 млн. завантажень документів користувачами зі 159 країн світу). Він виконує місію накопичення, систематизації, зберігання, довготривалого відкритого доступу та поширення у світовому науковому середовищі інтелектуальних надбань професорсько-викладацького складу університету.

Політика відкритого доступу реалізується через веб-систему СумДУ, інформаційна модель якої складається з понад 250 сайтів з актуальним контентом, у тому числі англійською, німецькою, французькою та іншими мовами світу та 7 інформаційними сервісами. Щодня її ресурси використовують близько 2 тисяч унікальних користувачів, 20% яких – з інших країн.

Високий рівень прозорості та публічності інформації забезпечується через її регулярне оприлюднення та оновлення, а також через об'єктивність кількісних та якісних характеристик діяльності СумДУ, відкритість доступу до інформаційних ресурсів, у тому числі освітніх.

Висновок

Інформаційне забезпечення Сумського державного університету повністю відповідає вимогам Ліцензійних умов.

7. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Викладачі випускової кафедри беруть активну участь у міжнародних, міжвузівських конференціях, семінарах, мають та налагоджують подальші зв'язки з країнами близького та далекого зарубіжжя, публікують свої роботи у міжнародних видавництвах. Все це сприяє якісній підготовці студентів.

Наукова діяльність кафедри комп'ютерних наук здійснюється на основі тісної взаємодії науково-педагогічних працівників кафедри та науково-дослідної лабораторії.

Протягом останніх років на кафедрі склалися наукові напрямки:

- синтез систем штучного інтелекту та розпізнавання образів для промисловості, військової справи та охорони здоров'я;
- створення засобів автоматизованого проектування;
- інтелектуальні комп'ютеризовані системи в освіті;
- створення ресурсозберігаючих систем управління технологічними процесами і об'єктами;
- розробка систем управління проектами і програмами.

Значну увагу колектив кафедри приділяє науковій роботі зі студентами. Студенти залучаються до роботи над розробкою наукових напрямків кафедри, беруть участь у виконанні планових НДР при проведенні експериментальних та обчислювальних робіт, в теоретичних дослідженнях.

Якість наукової роботи зі студентами можна оцінити за результатами щорічного Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Зокрема, у 2016/2017 н.р. студенти зайняли призові місця та отримали дипломи у напрямках:

- Приходченко Р.С. (5 курс) диплом I ступеня за напрямом «Інформатика та кібернетика» та диплом III ступеня за напрямом «Інформатика, обчислювальна техніка та автоматизація»;
- Бокоч М.М., Гусев Д.І.(5 курс) диплом II ступеня за напрямом «Електричні машини та апарати»;
- Сусік А.О. (5 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інформатика та кібернетика»;
- Каба Є.О. (5 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інформатика, обчислювальна техніка та автоматизація»;
- Бахмач М.В. (5 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інформатика, обчислювальна техніка та автоматизація» та диплом II ступеня за напрямом «Системи автоматизованого проектування та комп'ютерного моделювання в машинобудуванні»;
- Лістратенко К.О. (6 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інформатика, обчислювальна техніка та автоматизація»;
- Лебедка А.В. (6 курс) диплом II ступеня за напрямом Інформаційні технології;
- Осадчій М.О. (5 курс) диплом III ступеня за напрямом «Електричні машини та апарати»;
- Яковенко А.А. (6 курс) два диплома III ступеня за напрямом Інформаційні технології та «Прикладна геометрія, інженерна графіка та ергономіка».

У 2017/2018 н.р. призерами стали:

- Папета А.О. (4 курс) диплом I ступеня за напрямом «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»;
 - Переход Є.А. (6 курс) диплом I ступеня за напрямом «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»;
 - Федорова А.В. (4 курс) диплом II ступеня за напрямом «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та диплом III ступеня за напрямом «Комп'ютерні науки»;
 - Павленко Є.В. (4 курс), Петренко Р.В. (3 курс) диплом II ступеня за напрямом «Електричні машини та апарати»;
 - Кудрявцев А.М. (2 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інженерія програмного забезпечення»;
 - П'ятаченко В.Ю. (6 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інформатика і кібернетика»;
 - Єлісеєва А.Р. (5 курс) диплом II ступеня за напрямом «Інформаційні системи та технології»;
 - Шляхетський А.А. (4 курс) диплом II ступеня за напрямом «Комп'ютерні науки»;
 - Данілова Л.В. (4 курс) диплом II ступеня за напрямом «Управління проектами і програмами»;
 - Ясінська Т.А. (3 курс) диплом III ступеня за напрямом «Військові науки»;
 - Шандиба М.В. (5 курс) диплом III ступеня за напрямом «Інженерія програмного забезпечення»;
 - Щербань Т.В. (3 курс) диплом III ступеня за напрямом «Інформатика і кібернетика»;
 - Казлаускайте А.С. (3 курс) диплом III ступеня за напрямом «Інформаційні системи та технології»;
 - Щербань Т.В. (3 курс) диплом III ступеня за напрямом «Кібербезпека»;
- Викладачі та аспіранти кафедри регулярно беруть активну участь у роботі і щорічно виступають з доповідями на науково-теоретичних та науково-практичних, всеукраїнських та міжнародних конференціях:
- Міжнародна науково-практична конференція «Advanced Information Systems and Technologies (AIST)» (м. Суми),
 - Міжнародна конференція з автоматичного управління «Автоматика»;
 - Міжнародна наукова конференція «Інтелектуальні системи прийняття рішень та проблеми обчислювального інтелекту» (ISDMCI) (с. Залізний Порт);
 - Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології промислового комплексу-2016» (м. Херсон);
 - Міжнародна науково-технічної конференція «Комп'ютерне моделювання у наукоємних технологіях», (м. Харків);
 - Ukrainian-Polish Conference «Electronics and Information Technologies» (м. Львів),
 - International Conference on Nanomaterials: Applications and Properties (NAP);
 - Міжнародна науково-практична конференція «Системи розробки та постановки продукції на виробництво» (м. Суми);

- International Symposium on Stochastic Models in Reliability Engineering, Life Science, and Operations Management (SMRLO) (м. Беер-Шева, Ізраїль);
- Latin American and Caribbean Conference for Engineering and Technology (LACCEI') (м. Сан-Хосе, Республіка Коста-Ріка);
- International Workshop on Bilevel Programming (IWOBIP) (м. Монтерей, Мексика);
- International Conference on Information Security (INFECO) (м. Харків);
- International Conference on Bilevel Optimization and Related Topics (ICBO) (м. Дрезден, Німеччина);
- Industrial & Systems Engineering Research Conference (ISERC) (м. Анагайм, США);
- International Conference on Computational Science (ICCS) (м. Сан-Дієго, США);
- International Congress on Logistics & Supply Chain (CiLOG) (м. Мерида, Мексика);
- Congreso Nacional de la Sociedad Mexicana de Investigación de Operaciones (SMIO), (м. Сьюдад-Мадеро, Мексика);
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Спільні дії військових формувань і правоохоронних органів держави: проблеми та перспективи» (м. Одеса);
- Міжнародна науково-технічна конференція «Метрологія та вимірювальна техніка» (Метрологія) (м. Харків);
- Українська науково-технічна конференція «Спеціальне приладобудування: стан та перспективи» (м. Київ);
- Міжнародна науково-практична конференція «Современные информационные и коммуникационные технологии на транспорте, в промышленности и образовании» (м. Дніпро);
- Міжнародна науково-практична конференція «Фізико-технологічні проблеми передавання, оброблення та зберігання інформації в інфокомунікаційних системах» (м. Чернівці);
- The International Conference on Information and Software Technologies (м. Вільнюс, Литва),
- Information Society and University Studies (IVUS) (м. Каунас, Литва);
- International Conference on Communication, Management and Information Technology (м. Мадрид, Іспанія);
- Науково-практична конференція «Застосування Сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності» (м. Львів).

Викладачі приймають участь у міжнародних науково-практичних конференціях і публікують результати своїх наукових досліджень у міжнародних журналах:

- Радіоелектронні та комп'ютерні системи,
- Східно-європейський журнал передових технологій (Eastern-European Journal of Enterprise Technologies),
- Кібернетика і системний аналіз (Cybernetics and Systems Analysis),
- Проблеми управління та інформатики (Journal of Automation and Information Sciences),
- Адаптивні системи автоматичного управління,
- Радіоелектроніка, Інформаційні технології проектування, управління,

- Журнал нано- та електронної фізики,
- Бионика интеллекта,
- Вісник НТУ «ХП» Серія: Системний аналіз, управління та інформаційні технології, Серія: Інформатика і моделювання, Серія: Нові рішення в сучасних технологіях,
- Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка,
- Вісник Львівського національного аграрного університету.
- Агроінженерні дослідження,
- Промислова гідравліка і пневматика
- Компрессорное и энергетическое машиностроение,
- Вибрации машин, измерение, снижение, защита,
- Вісник СумДУ. Серія: Технічні науки,
- Вісник НТУУ «КПІ». Серія: Машинобудування,
- Приборы и системы. Управление, контроль, диагностика,
- Сучасні технології в машинобудуванні: збірник наукових праць національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»,
- Геометричне та комп'ютерне моделювання. Збірник наукових праць,
- Вісник Національного Університету «Львівська політехніка». Серія «Інформаційні системи та мережі»,
- Вісник Східноукраїнського національного університету імені В.Даля,
- Вісник Херсонського національного технічного університету,
- Комунальне господарство міст. Серія: енергоефективна техніка та технології в житлово-комунальному господарстві,
- Технологічний аудит та резерви виробництва,
- Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості.

На кафедрі щорічно проводяться науково-практичні конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів Сумського державного університету та Міжнародна науково-практична конференція «Advanced Information Systems and Technologies (AIST)».

За останні п'ять років на кафедрі комп'ютерних наук викладачами видано 70 публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричної бази Scopus (та/або бази Web of Science), а також прочитано 1 лекцію на запрошення іноземних університетів: Ризький технічний університет (Латвія, 2014).

Професор Довбиш А.С. є членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій Д 64.062.01, професор Лавров А.Є., доцент Неня В.Г. неодноразово виступали у якості офіційних опонентів при захисті. Професор Довбиш А.С. входить до складу секції "Інформатика та кібернетика" за фаховими напрямками наукової ради Міністерства освіти та науки.

Доцент Шендрік В.В. є членом редколегії журналу – International Journal of Green Computing (IJGC) – видавництво IGI Global США.

Викладачами випускової кафедри встановлені тісні наукові зв'язки з науковцями різних вищих навчальних закладів та інститутів:

- Університет Кобленц-Ландау (Німеччина);

- Університет Майнца імені Йоганна Гутенберга (Німеччина);
- Університет Лінк Кампус (Італія);
- Технічний університет м.Кошице (Словаччина);
- Державний інженерний університет Вірменії;
- Вірменський слов'янський державний університет;
- Університет Макмастер (Канада);
- Університет Мальмо (Швеція);
- Ризький технічний університет (Латвія);
- Каунаський технологічний університет (Литва);
- Університет Севілья (Іспанія).

На кафедрі виконувались науково-дослідницькі гранти, замовником яких було Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури при Європейській Комісії з питань освіти й культури, розширення і зовнішньої допомоги. Крім того, виконувалися міжнародні наукові проекти: HES-SM - INARM: Eastern-European qualification framework in the field of Informatics and Management (registration code - 530601-TEMPUS-1-2012-1-PL-TEMPUS-SMHES) з 15.10.2012 р. по 14.10.2015 р. та QUAERE: Quality Assurance System in Ukraine: Development on the Base of ENQA Standards and Guidelines (registration code QUAERE-562013-EPP-1-2015-1-PL-EPPKA2-CBHE-SP) з 15.10.2015 р. по 15.10.2018 р.

Висновок

Сумський державний університет та випускова кафедра комп'ютерних наук має розгалужені зв'язки з зарубіжними університетами та установами. Рівень науково-дослідної роботи на кафедрі комп'ютерних наук Сумського державного університету, її організація та результати свідчать про високий науковий потенціал викладацького складу, його здатність забезпечувати високоякісну освітню діяльність з підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології. Наукова робота випускової кафедри забезпечує зростання наукового потенціалу та відповідає вимогам акредитації.

8. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в Сумському державному університеті базується на засадах Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», Стандартів та рекомендацій забезпечення якості у європейському просторі (ESG 2015) та кращих європейських практиках. Безперервна реалізація системи забезпечення якості є ключовим пріоритетом розвитку університету та забезпечення високого рівня його конкурентоспроможності у світовому освітньо-науковому просторі. Університет приймає активну участь у грантових проектах відповідної спрямованості, у тому числі був визначений координатором від України у грантовому проекті Erasmus+ QUERE

«Система забезпечення якості освіти у Україні: розвиток на основі стандартів та кваліфікацій».

В університеті на системній основі запроваджено щосеместрові опитування студентів щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін, що здійснюється на принципах забезпечення інформаційних умов для формування цілісного уявлення про якість викладання дисциплін в університеті та формування інформаційного забезпечення аналізу якості викладання дисциплін та вироблення управлінських рішень щодо її підвищення.

Вжиті відповідні заходи щодо формування та впровадження принципів академічної доброчесності. З метою сприяння академічній доброчесності у структурі інституційного репозитарію СумДУ створені відкрита колекція та електронний архів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти. Також напрацьована необхідна нормативна база та постійно діюча система заходів щодо запобігання проявам корупції, зловживань, а також виявлення, профілактики та попередження «неформальних» взаємовідносин викладачів та студентів.

Одним із елементів системи забезпечення якості освітньої діяльності є проведення ККР. Аналіз результатів виконання ККР з відповідних дисциплін навчального плану бакалаврів освітньо-професійної програми Інформаційні технології проектування спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології (таблиця 8.1) свідчить про належний рівень знань студентів. Аналізуючи результати ККР та при безпосередній перевірці контрольних завдань з дисциплін фахової підготовки студентів, експертна комісія дійшла висновку, що показники якості навчання в цілому відповідають визначеним при перевірці викладачами кафедри. Результати оцінки знань при самоаналізі та проведених комісією ККР знаходяться у межах існуючих нормативів.

Проаналізувавши результати виконання ККР з дисциплін «Іноземна мова», «Українознавство зі змістовим модулем: комунікативний курс української мови», «Філософія» з циклу загальної підготовки (гуманітарної та соціально-економічної підготовки), проведених випусковою кафедрою комп'ютерних наук та кафедрами іноземних мов, журналістики та філології, філософії у процесі самоаналізу, експертна комісія дійшла до висновку що успішність виконання студентами контрольних робіт становить 100%, а показник якості виконання завдань становить 71%, що відповідає державним вимогам акредитації.

У ході акредитаційної експертизи було перевірено курсові роботи бакалаврів з дисциплін «Організація баз даних та знань», «Програмування», «Об'єктно-орієнтоване програмування».

Якість виконання курсових робіт відповідає оцінкам, що були виставлені керівником даних робіт (таблиця 8.2).

Результати експертизи якості виконання курсових робіт, а також перевірка знань студентів з дисциплін професійної підготовки свідчать про досить високий рівень підготовки студентів та підтверджують їх вміння самостійно вирішувати професійні задачі у галузі комп'ютерних наук та інформаційних технологій.

Експертна комісія проаналізувала стан практичної підготовки студентів. У тому числі, були перевірені документи щодо виробничої та переддипломної практики.

Встановлено, що практику студенти проходять на базі підприємств та установ

Сумської області. З підприємствами та установами, які є базами практик, укладені відповідні договори. Студенти оформлюють звіти з практики, які після її закінчення захищають у комісіях. На момент проведення перевірки студенти знаходилися на дипломному проектуванні, тому здійснювалася перевірка звітів з переддипломної практики. Результати відповідають акредитаційним вимогам. Абсолютна успішність складає 93%, якість – 52% (за самоаналізом – 64%). Відхилення складає 12%, що у межах чинних норм.

Склад екзаменаційної комісії сформовано відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України» (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2013 року за № 584).

Методичні рекомендації з виконання кваліфікаційних робіт бакалаврів за своїм змістом та структурою відповідають вимогам вищої школи. Тематика кваліфікаційних бакалаврських робіт є актуальною та щорічно оновлюється.

Комісія констатує, що на момент перевірки бакалаври повністю завершили теоретичне навчання, знаходяться на дипломному проектуванні та готуються до захисту кваліфікаційних бакалаврських робіт.

Висновок

Аналіз результатів виконання ККР з дисциплін циклу професійної підготовки, а також змісту і результатів захисту курсових свідчить, що якість підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології відповідає державним вимогам акредитації.

Таблиця 8.1 – Зведені результати виконання комплексних контрольних робіт за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) на першому (бакалаврському) рівні у Сумському державному університеті (експертиза)

№	Дисципліна	Група	Кількість студентів	Виконував і ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Абсолютна успішність, %	Якість навчання, %	Середній бал	Самоаналіз			Розбіжність		
				Кількість	%	5		4		3		2					Успішність, %	Якість, %	Середній бал	Успішність, %	Якість, %	Середній бал
						К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%									
Цикл загальної підготовки. Дисципліни природничо-наукової підготовки																						
1	Вища математика	ІТ-71, ІТ-72	38	37*	97	7	18	13	34	17	48	0	0	97	52,6	3,6	100	63,2	3,9	-3	-10,6	-0,3
2	Дискретна математика	ІТ-61, ІТ-61-7, ІТ-61-8, ІТ-62	51	49**	96	19	37	13	25	17	38	0	0	96	62,7	3,9	100	74,5	4,2	-4	-11,8	-0,3
3	Охорона праці та безпека життєдіяльності	ІТ-61, ІТ-61-7, ІТ-61-8, ІТ-62	51	49**	96	11	22	21	41	17	37	0	0	96	62,7	3,7	100	72,5	4,1	-4	-9,8	-0,4
Всього за циклом														96,3	59,3	3,7	100	70,1	4,1	-3,7	-10,7	-0,3
Дисципліни професійної підготовки																						
1	Алгоритми і структури даних	ІТ-51-6, ІТ-53-7	17	17	100	4	24	7	41	6	35	0	0	100	64,7	3,9	100	70,6	4,4	0	-5,9	-0,5
2	Web-технології та web-дизайн	ІТ-51-6, ІТ-53-7	17	17	100	5	30	6	35	6	35	0	0	100	64,7	3,9	100	70,6	4,1	0	-5,9	-0,2

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

№	Дисципліна	Група	Кількість студентів	Виконувал и ККР	Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Абсолютна успішність, %	Якість навчання, %	Середній бал	Самоаналіз			Розбіжність			
					1	2	3	4	5	6	7	8				9	10	Успішність, %	Якість, %	Середній бал	Успішність, %	Якість, %
3	Організація баз даних та знань	IT-51-6, IT-53-7	17	17	100	1	6	11	65	5	29	0	0	100	70,6	3,8	100	76,5	4	0	-5,9	-0,2
	Всього за циклом													100	66,7	3,9	100	72,6	4,2	0	-5,9	-0,3

* – Малиновський Б.Ю. проходить практику за кордоном, наказ 0589-III від 27.03.2019

** – Бирченко А.В., Гавриленко А.В. приймають участь у програмі міжнародного стажування, наказ 0757-III від 06.05.2019

Голова експертної комісії
д.т.н., професор

Експерт:
к.т.н., доцент

Ректор
Сумського державного університету

В.П. Квасніков

А.В. Морозов

А.В. Васильєв

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

Таблиця 8.2 – Аналіз курсових робіт за навчальним планом підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) Сумського державного університету

№	Дисципліна	Група	Кількість студентів	Виконувал и курсову роботу		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Абсолютна успішність, %	Якість навчання, %	Середній бал	Самоаналіз			Розбіжність		
				Кількість	%	5		4		3		2					Успішність, %	Якість, %	Середній бал	Успішність, %	Якість, %	Середній бал
						К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%									
				К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%											
Цикл професійної підготовки																						
1	Програмування	ІТ-71	29	29	100	5	17,0	13	45,0	11	38,0	0	0	100	62	3,8	100	62	3,8	0	0	0
2	Об'єктно-орієнтоване програмування	ІТ-71, ІТ-72	38	38	100	12	32,0	11	29,0	14	39,0	0	0	100	61	3,8	100	61	3,8	0	0	0
3	Організація та обробка електронної інформації	ІТ-81	27	27	100	5	19,0	9	33,0	14	48,0	0	0	100	52	3,7	100	52	3,7	0	0	0
Всього за циклом														100	58,3	3,76	100	58,3	4,6	0	0	0

Голова експертної комісії
д.т.н., професор

Експерт:
к.т.н., доцент

Ректор
Сумського державного університету

Голова експертної комісії

[Handwritten signature]

В.П. Квасніков

А.В. Морозов

А.В. Васильєв

[Handwritten signature]

В.П. Квасніков

9. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ ПО ЇХ УСУНЕННЮ

Зауважень та приписів контролюючих органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов, а також скарг юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності навчального закладу зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) з моменту останньої процедури акредитації не було.

При проходженні попередньої акредитаційної експертизи у 2014 році (у період з 10.06.2014 р. по 12.06.2014 р.) за спеціальністю Переліку 2010 р. 8.050102 Інформаційні технології проектування, яка у відповідності затвердженого МОНУ Акту узгодження трансформована у спеціальність 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології» (з 2017 року 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології)), експертною комісією МОН України у складі: Дружиніна Євгена Анатолійовича, доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри інформаційних технологій проектування літальних апаратів Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «ХАІ» та Снитюка Віталія Євгеновича, доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри інтелектуальних інформаційних систем Київського національного університету ім. Т. Шевченка були висловлені такі зауваження та пропозиції:

- більш широко реалізовувати міжнародні освітні проекти, зокрема, з магістерських та аспірантських стажувань за кордоном та програм подвійних дипломів;

- забезпечити підвищення кваліфікації викладачів за профілем кафедри в провідних ІТ-підприємствах та організаціях України;

- звернути увагу на необхідність подальшої інтеграції інформаційної підтримки 3D технологій у галузі машинобудування із сучасними технологіями програмування.

Кафедра врахувала ці зауваження при організації освітньої діяльності.

З метою підготовки до міжнародної акредитації магістрів співробітники взяли участь у проекті Євросоюзу – QUAERE: Quality Assurance System in Ukraine: Development on the Base of ENQA Standards and Guidelines (registration code QUAERE-562013-EPP-1-2015-1-PL-EPPKA2-CBHE-SP) 15.10.2015 – 15.10.2018), також для підтримки академічної мобільності дисципліни третього семестру підготовки магістрів узгоджені з освітньою програмою «The international Master's program in Web Science» університету Кобленц-Ландау (Німеччина) в рамках угоди про співпрацю. 8 викладачів кафедри пройшли стажування у компаніях NetCracer та Резонанс.нет. Для інтеграції інформаційної підтримки 3D технологій у галузі машинобудування із сучасними технологіями програмування за підтримки компаній АМС Bridge на кафедрі створена спеціалізована лабораторія – Центр інженерного програмування АМС Bridge.

10. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

Проаналізувавши матеріали, подані на первинну акредитаційну експертизу та перевіривши на місці результати діяльності з надання освітніх послуг, експертна комісія зробила такі загальні висновки:

Копії документів, наведені в Акредитаційній справі, відповідають оригіналам. Засновницькі документи відповідають вимогам чинного законодавства.

СумДУ є закладом вищої освіти, одним з завдань діяльності якого є цілеспрямована підготовка фахівців з сучасних спеціальностей, які здатні ефективно працювати в ринкових умовах та вирішувати актуальні проблеми. У СумДУ наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою фахівців за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Прийом і підготовка студентів за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології здійснюється відповідно до державних стандартів якості даної освітньо-професійної програми. Навчання за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відбувається відповідно до вимог стандартів СумДУ, методичне забезпечення навчальних дисциплін (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до проведення практичних занять, лабораторних робіт тощо) складає 100 %.

У кадровому складі випускової кафедри є достатня кількість докторів та кандидатів наук. Випускову кафедру очолює доктор технічних наук, професор, напрям наукової діяльності якого відповідає освітньо-професійній програмі, що акредитується.

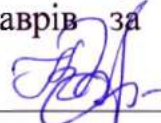
Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, його стан та якість дозволяє проводити підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на високому науковому та методичному рівнях.

На випусковій кафедрі комп'ютерних наук забезпечення проводиться науково-дослідна робота, напрям якої в основному відповідає освітньо-професійній програмі, що акредитується.

Показники успішності та якості виконання комплексних контрольних робіт відповідають акредитаційним критеріям і вимогам щодо якісної підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Випускова кафедра комп'ютерних наук СумДУ має достатній навчально-методичний та науковий потенціал, висококваліфікований професорсько-викладацький склад, достатнє матеріально-технічне та інформаційне забезпечення, що гарантує якісний рівень підготовки бакалаврів за освітньо-професійною

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології. Підготовка фахівців здійснюється з урахуванням особливостей регіону та на базі вивчення потреб підприємств та організацій у фахівцях цього напрямку.

Освітній процес побудовано на базі оволодіння студентами широким колом дисциплін циклів загальної та професійної підготовки. Усі дисципліни навчального плану мають відповідне навчально-методичне забезпечення, яке включає робочі програми, лекційний матеріал, плани семінарських занять, підручники, необхідну кількість навчально-методичної літератури та пакети завдань для контролю рівня засвоєння матеріалу студентами.

Кафедра здійснює активну співпрацю зі всіма структурними підрозділами університету, які беруть участь у підготовці бакалаврів. Методичне забезпечення постійно оновлюється. До освітнього процесу включаються результати наукових досліджень кафедри та сучасні інформаційні технології. Наукова та педагогічна кваліфікація кадрового складу кафедри комп'ютерних наук СумДУ забезпечує освітній процес на рівні вимог нормативних документів. Викладачі, що забезпечують викладання лекційних годин з дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, мають наукові ступені докторів або кандидатів наук з досвідом роботи за фахом. Постійно здійснюється оновлення педагогічного складу кафедри шляхом залучення до викладання молодих спеціалістів та аспірантів.

Наявні навчальні площі, обладнання, устаткування спеціалізованих кабінетів та комп'ютерних лабораторій, фонд і читальні зали бібліотеки, побутова база дозволяють забезпечити необхідні умови для проведення освітнього процесу та науково-методичної роботи на належному рівні, відповідно до вимог інструктивних і нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

На підставі матеріалів, поданих на акредитацію Сумським державним університетом, та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що освітньо-професійна програма Інформаційні технології проектування підготовки бакалаврів зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології, кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення в цілому відповідають встановленим вимогам до зазначеного рівня вищої освіти і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

Експертна комісія МОН України констатує, що в Сумському державному університеті освітньо-професійна програма Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за організаційним, навчально-методичним, кадровим забезпеченням, матеріально-технічною базою і якістю підготовки випускників, рівнем наукової відповідності Державним вимогам до акредитації освітньо-професійної програми. Випускова кафедра комп'ютерних наук є спроможна проводити підготовку бакалаврів спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології).

З метою подальшого покращення науково-методичного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення та якості підготовки фахівців за освітньо-

професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти Сумського державного університету експертна комісія вважає за доцільне висловити такі зауваження та рекомендації, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки здобувачів.

Рекомендувати керівництву Сумського державного університету звернути увагу на наступне:

- продовжити системне впровадження підтвердження практичних розробок, що виконуються в рамках кваліфікаційних робіт;
- посилити роботу професорсько-викладацького складу кафедри при розробці навчальних посібників з дисциплін, що входять до напрямку комп'ютерні науки, та роботу над публікаціями наукових статей у виданнях, що індексуються у наукометричних базах;
- продовжити роботу в напрямку розвитку академічної мобільності студентів та професорсько-викладацького складу кафедри, міжнародного партнерства з інституціями Європейського союзу за науковими та освітніми проектами, залучати до проведення занять міжнародних фахівців з галузі, тощо.

На підставі викладеного експертна комісія МОН України зробила висновок про спроможність СумДУ здійснювати підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за першим (бакалаврським) рівнем в межах наявного ліцензованого обсягу та забезпечувати необхідні вимоги до якості освіти.

Експертна комісія зробила висновок щодо можливості акредитувати освітньо-професійну програму Інформаційні технології проектування зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології) галузі знань 12 Інформаційні технології за освітнім ступенем бакалавр у Сумському державному університеті.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, професор

В.П. Квасніков

Член експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи Житомирського державного технологічного університету, доцент кафедри комп'ютерної інженерії та кібербезпеки, кандидат технічних наук

А.В. Морозов

Дата "05" червня 2019 року

"З експертними висновками ознайомлений"

Ректор Сумського державного університету, к.т.н., професор

А.В. Васильєв

Голова експертної комісії

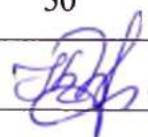

В.П. Квасніков

**Дотримання нормативних вимог
щодо якісних характеристик підготовки бакалавра
за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування
зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки
(122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології)
у Сумському державному університеті**

Якісні характеристики підготовки бакалавра			
Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника а	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконанні контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	70,9	+20,9
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконанні контрольні завдання, %	90	96,3	+6,3
2.2.2. Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	59,3	+9,3
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконанні контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	66,7	+16,7

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	-	
3.1.2 Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях; участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	-	

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, професор

В.П. Квасніков

Член експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи Житомирського державного технологічного університету, доцент кафедри комп'ютерної інженерії та кібербезпеки, кандидат технічних наук

А.В. Морозов

Ректор Сумського державного університету, к.т.н., професор

А.В. Васильєв

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

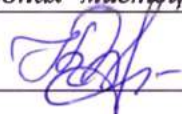
ДЕКЛАРУВАННЯ
виконання вимог Ліцензійних умов
провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти
зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки
(122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології)
за освітньо-професійною програмою Інформаційні технології проектування
за першим (бакалаврським) рівнем
у Сумському державному університеті

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність групи забезпечення провадження освітньої діяльності з науково-педагогічних та наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи, здійснюють освітній процес за відповідною спеціальністю та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять (входили) до жодної іншої групи забезпечення у поточному семестрі:	+	+	відповідає
1) частка тих, хто має науковий ступінь та / або вчене звання (встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність за відповідною спеціальністю: не менше 20% для рівнів молодшого бакалавра та молодшого спеціаліста (до 01.09.2019 р. з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію), 50% – бакалавра, 60% – магістра, доктора філософії)	60	100	+40
2) частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та / або вчене звання професора (встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність за відповідною спеціальністю: не менше 10% для рівня бакалавра, 20% – магістра, 30% – доктора філософії)	30	33	+3
2. Здійснення освітнього процесу науково-педагогічними та науковими працівниками, які мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням видів та результатів, перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов	не менше чотирьох видів та результатів підпунктів 1—18 пункту 30 Ліцензійних умов	не менше чотирьох видів та результатів в підпунктів 1—18 пункту 30 Ліцензійних умов	відповідає

Голова експертної комісії

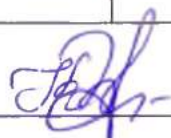

 В.П. Квасніков

1	2	3	4
3. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає
<p><i>Примітки: Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності (п.30 Ліцензійних умов):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection; 2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії; 4) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня; 5) участь у міжнародних наукових проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії"; 6) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік; 7) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН; 8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання; 9) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II— III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру "Мала академія наук України"; участь у журі олімпіад чи конкурсів "Мала академія наук України"; 10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/інституту/факультету/відділення (наукової установи)/ філії/кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи)/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника; 11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад); 12) наявність не менше п'яти авторських свідоцтв та/або патентів загальною кількістю два досягнення; 13) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування; 14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних мистецьких конкурсів, інших 			

1	2	3	4	
<p>культурно-мистецьких проєктів; керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;</p> <p>15) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій;</p> <p>16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю;</p> <p>17) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років;</p> <p>18) наукове консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років.</p>				
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення				
1	Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення освітнього процесу (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів)	2,4	3,1	+0,7
2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	49	+19
3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
	2) пунктів харчування	+	+	відповідає
	3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
	4) спортивного залу	+	+	відповідає
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
	6) медичного пункту	+	+	відповідає
4	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання освітніх програм	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення				
1	Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
2	Наявність навчального плану	+	+	відповідає
3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4	Наявність програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми	+	+	відповідає

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков

	1	2	3	4
5	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення				
1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менше чотирьох найменувань	4	відповідає
2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає
4	Наявність сторінки на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту)	+	+	відповідає

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій
Національного авіаційного університету,
доктор технічних наук, професор

В.П. Квасніков

Член експертної комісії:

проректор з науково-педагогічної роботи
Житомирського державного технологічного
університету, доцент кафедри комп'ютерної
інженерії та кібербезпеки, кандидат технічних наук

А.В. Морозов

Ректор Сумського державного університету,
к.т.н., професор

А.В. Васильєв

Голова експертної комісії

В.П. Квасніков